

Sådan vælger du den rette BI-løsning til jeres virksomhed

I takt med, at it-systemer i stigende grad indtager en mere central position i virksomhedernes arbejdsprocesser, stiger værdien af et godt Business Intelligence-setup også.

I dette whitepaper gennemgår vi, hvilke faktorer du skal være opmærksom på, når du vælger din kommende Business Intelligence løsning.

Vi dykker ned i en analyse af relevante overvejelser på tre niveauer: Det organisatoriske, det teknologiske og det anvendelsesorienterede niveau.

Den korte indflyvning til BI

Valg af Business Intelligence (BI) løsning handler om at finde den løsning, som bedst matcher virksomhedens forretningsmål og tager højde for både organisation, teknologi og hvordan løsningen skal anvendes i praksis.

Det er også vigtigt at se bredt og nuanceret på omkostningskalkulen ved at erhverve og drifte en BI-løsning.

Den rigtige løsning, implementeret og anvendt på den rigtige måde, **understøtter og automatiserer virksomhedens beslutningsprocesser** og kan være et afgørende bidrag til at realisere virksomhedens fulde forretningspotentiale.

BI er i dag et kritisk element for at drive en effektiv og konkurrencedygtig forretning.

Nyere undersøgelser blandt CIO'er og dataledere viser, at analyse og BI fortsat rangerer blandt de mest differentierende teknologier for at skabe forretningsværdi .

Samtidig har de seneste år bragt en markant udvikling af BI-værktøjerne, hvor selvbetjenings-BI og data-demokratisering er blevet standardkrav.

60 %

vrderer, at organisationerne
selvbetjenings-BI som kritisk
eller meget vigtigt.

32 %

rapporterer en høj grad af
succes med implementeringen.

88 %

virksomheder med over 10.000
ansatte oplever succes med at
rulle selvbetjenings-BI ud.

Den korte indflyvning til BI #2

Denne udvikling understøttes i stigende grad af AI, automatisering og no-/low-code funktionalitet, som gør det muligt for medarbejdere at skabe dashboards og analyser langt hurtigere og med mindre afhængighed af IT. Det øger organisationers agilitet og understøtter datadrevet innovation.

Men med den øgede tilgængelighed følger også nye udfordringer. Eksperter fremhæver behovet for stærk data governance – uden klare rammer for datakvalitet, adgangsstyring og sikkerhed risikerer man fragmentering og tab af “én version af sandheden”, hvilket kan underminere beslutningsgrundlaget og i værste fald påvirke forretningen negativt.

Balancen mellem individets og afdelingernes behov for frihed og agilitet på den ene side – og hele organisationens behov for styring, overblik og governance på den anden – er derfor en central nøgle til succes med BI i dag.

Så hvordan vælger du den rigtige løsning?

Der findes ikke ét entydigt svar på, hvilken BI-løsning der er den rette. Men dette whitepaper hjælper dig med at skabe et solidt fundament for at vælge mellem de mange muligheder på markedet. Vi ser nærmere på nogle af de faktorer, der er særligt væsentlige – fx hvordan du forankrer BI i virksomhedens dagligdag, og hvilke organisatoriske, teknologiske og anvendelsesorienterede aspekter, du bør have for øje.

Hvad er BI?

BI er databaseret beslutningsstøtte. BI er grundlæggende indsamling af data fra virksomhedens it- systemer, som bearbejdes for at skabe viden og indsigt i virksomhedens forretningsprocesser.

Det handler om at tilvejebringe og bearbejde de rette data på den rette måde til de rette personer i virksomheden, så beslutninger, der har indflydelse på forretningen, bliver så fakta-baserede som muligt.

En god BI-løsning omfatter bearbejdning, analyse og ikke mindst præsentation af data, ligesom dataene kan integreres med virksomhedens øvrige it-systemer.

BI-markedet er i hastig udvikling både på grund af forandringer i virksomhedernes beslutningsprocesser, forandringer i datamængde og -landskab samt i den teknologiske udvikling.

Der sker en næsten eksponentiel udvikling i data, dataanalyser og dataudnyttelse, og mange virksomheder får i disse år øjnene op for, hvor vigtigt det er at udnytte eksterne og interne datakilder til at kvalificere forretningsbeslutninger og at være i stand til at reagere hurtigt.

Skift fra teknologidrevet til forretningsorienteret

Markedet for BI-løsninger har de seneste år bevæget sig fra et stærkt teknologifokus til nu at være mere forretnings- og brugerorienteret. Det er en udvikling, der har været i gang i flere år.

Opsætning af BI-løsninger var tidligere meget afhængig af it-afdelingen og var derved en meget centraliseret proces drevet af de teknologiske muligheder. Sådan er det ikke længere. Business Intelligence og Analytics Platforme er nu præget af følgende kendetegn:

Flertallet af forretningsbrugere og analytikere i virksomhederne har eller ønsker at få adgang til selvservice-værktøjer, der kan analysere og præsentere data.

Moderne BI-løsninger er nu kendetegnet ved højere brugervenlighed og større fleksibilitet for brugerne, der i høj grad selv kan analysere og præsentere data uden at være afhængige af tidskrævende opsætninger fra it-afdelingen. Det understøtter virksomhedernes behov for at være agile og adrætte samt være i stand til at reagere hurtigt på skift i markedet.

En BI-løsning skal understøtte et bredt spekter af brugere, hvor mange er forbrugere, færre er producenter af data, og nogle få er deciderede Superbrugere/Data Scientists, som alle kan udarbejde og udveksle viden inden for den samme platform.

Disse 5 udfordringer afhjælpes med en BI-løsning

Der er særligt fem udfordringer, som driver virksomhedernes behov for en BI-løsning:

1

Hastighed

En hurtig rapporteringsproces hæmmer beslutningsevnen, beslutningshastigheden og mulighederne for at lave præcise analyser og rapporter.

2

Mængden af data

Store mængder data oversvømmer de tidligere brugbare Excel-ark og gør dem uoverskuelige, langsomme, fejlbehæftede og ufordelagtige.

3

Datakvalitet

Upræcise og fejlbehæftede rapporteringer giver dårlige forretningsbeslutninger.

4

Opdateret overblik

Det er svært for mange ledere i virksomhedens funktioner at få adgang til et troværdigt, dybt og ikke mindst opdateret (realtid) indblik i virksomhedens data.

5

Tids- og ressourcepres

Mange ledere, medarbejdere og organisationer er pressede på deres tid, og jo mere tid de kan frigøre fra indsamling og rensning af data, jo mere tid kan de bruge på reelt værdiskabende aktiviteter.

En god BI-løsning kan bidrage kraftigt til at imødekomme alle 5 udfordringer.

Den organiske dimension

En BI-løsning skal bruges af organisationen og understøtte funktionernes og medarbejdernes behov for beslutningsstøtte.

Den allervigtigste forudsætning for, at BI-løsningen kan være en succesfuld hjælp for organisationen, er at afklare:

- Hvad målet er med at implementere en BI-løsning?
- Hvordan den skal forankres i dagligdagen?

Businesscase som styringsværktøj

Det skal være tydeligt, hvem der ejer BI-løsningen, hvad målene for udbredelsen er, hvordan det skal gøres, og hvornår målene skal være indfriet.

Det kan være nyttigt at udforme en businesscase for indkøbet, der også tager højde for den effekt, implementeringen vil have på nuværende medarbejdere, især hvis der er nøglepersoner eller analytikere, som hidtil har udført rapporteringen i manuelle regneark.

En businesscase kan spille en afgørende rolle for at få succes med BI-investeringen og tilhørende forandringer. En businesscase er med til at sikre:

- ✓ **At ledelsen engagerer sig i prioriteringer af indsatser og ressourceallokeringer**
- ✓ **At der skabes konsensus om målsætninger**
- ✓ **At der sættes retningslinjer og ambitionsniveau**
- ✓ **At der sikres et styrings- og ledelsesredskab for implementeringen**
- ✓ **At der er en styringsramme for gevinstrealiseringen**

Forandring, følelser og forsvar

Den traditionelle tilgang til BI har i stor udstrækning bestået af selvudviklede systemer baseret på et antal regneark, der hver 14. dag eller hver måned gennemførte en datakørsel og leverede de ønskede forretningsdata.

Systemerne er typisk vokset organisk, så mængden af regneark, der skal dække behovet for forretningsdata og analyser, med tiden er blevet ganske anseelig.

Der kan nemt være tale om et to- cifret antal regneark, og der er eksempler på større virksomheder med flere hundrede regneark, der binder virksomhedens data-flow sammen.

Mange virksomheder benytter sig stadigvæk af denne meget håndholdte BI-model, der kræver betydelige arbejdstimer og gør virksomheden afhængig af nogle få nøglemedarbejdere, som kan håndtere regnearkssystemet.

Regnearkssystemet giver også meget lav transparens i forretningen, hvilket betyder, at virksomhedens styring er usikker, og at reaktionsevnen er lav.

At gå fra regnearksmodellen til en automatiseret og moderne BI-løsning er derfor en stor forandring. Det betyder, at medarbejdere vil blive udfordret på deres behov for tryghed og på deres vaner.

Mange vil opleve, at de skal arbejde på en anden måde, hente data på en anden måde og håndtere et nyt system.

Og de få nøglemedarbejdere, der har håndteret regnearkene, bliver utrygge, fordi de skal afgive en magtbase, de tidligere har haft monopol på.

Det er altså en forandring, som typisk vil vække følelser i organisationen og ændre medarbejdernes hverdag. Det vil derfor ofte lede til et vist forsvar for status quo og en åben eller skjult modstand mod at indføre et nyt system.

Find det rette spor

Den vigtigste forudsætning for at håndtere forandringsopgaven, når en virksomhed vælger at investere i at implementere en moderne BI-løsning, er at udpege den rigtige sponsor for implementeringsprojektet.

Det skal være en sponsor med den rette organisatoriske placering og med synlig opbakning fra topledelsen, og det skal være en person med stor personlig gennemslagskraft.

Sponsoren skal fungere som ankerperson, der kan drive forandringsprojektet. Det er også vigtigt for at undgå, at udbredelsen af BI- værktøjet bliver begrænset til den afdeling, som træffer beslutningen, fordi ingen andre ser den værdi, et BI-værktøj tilbyder.

Tag ét skridt ad gangen

Mange virksomheder vil have en naturlig tendens til at udrulle en investering som en BI-plattform til hele organisationen på én gang.

Men det kan være en god idé at spise elefanten én bid ad gangen og starte et sted, udvælge sig nogle specifikke mål, implementere i et afgrænset område og så udbrede mål og erfaringer til flere afdelinger.

Der er mere risikostyring, bedre ressourceudnyttelse og mere læringsopbygning i en trinvis implementeringstilgang.

Husk kompetenceudviklingen

En BI-løsning er et strategisk værktøj, fordi det løbende leverer det datamæssige grundlag, som virksomhedens ledere og medarbejdere træffer beslutninger ud fra.

Den daglige drift vil derfor være kraftigt påvirket af det beslutningsgrundlag, som BI-løsningen leverer. Topledelsen skal være indstillet på ikke bare at investere i indkøb, men også investere i uddannelse og allokering af ressourcer.

BI er ikke helt ligetil, og det har stor strategisk betydning.

Det skal derfor heller ikke "bare" være noget, man lægger ovenpå den almindelige medarbejders hverdag. BI kræver specialisering og dedikation, hvis virksomheden vil indfri det fulde potentiale.

Det vil derfor ofte være en god idé at frigøre ressourcer i organisationen til at kunne fokusere på BI-implementeringen og -rapporteringen.

vores arbejde med at rådgive hundredvis af virksomheder om valg og implementering af BI-løsning, er det vores erfaring her i CogniTech, at det i mange tilfælde kan være en god idé at etablere en egentlig BI-gruppe eller måske en decideret BI-afdeling internt i virksomheden.

Fordelene ved en BI-gruppe er, at det skaber:

- Synlighed og opmærksomhed om BI-løsningen og brugen af rapporterne
- Styrker erfaringsudvekslingen og kompetenceudviklingen på BI-feltet.

Se BI som en holdsport:

Genbrug indhold og data på tværs af organisationen. Udveksl idéer og operationalisér det på tværs.

Skab en fælles integreret platform, som også kan bruges decentralt i de mindre afdelinger.

Og byg en organisation, der kan understøtte disse "lokale" initiativer

Den teknologiske dimension

Det er væsentligt for både omkostninger, kompetencer, ressourcetræk og sikkerhed at undersøge, hvordan løsningen er skruet sammen rent teknologisk.

Det er fx vigtigt at kortlægge, hvilke kompetencer virksomheden allerede besidder, og dernæst afklare, hvilke kompetencer virksomheden ønsker at investere i.

Der er et stort udvalg af BI-løsninger på markedet, men mange af dem kræver, at virksomheden enten selv skal kode dem eller tilkøbe konsulentydelse, der kan kode.

Oplagte faktorer at undersøge nærmere er:

- Hvor teknisk krævende er løsningen?
- Kræver løsningen andre teknologier som fx en SQL-server for at fungere?
- Hvordan er sikkerheden i løsningen, og er sikkerheden kompatibel med virksomhedens sikkerhedsgovernance?
- Hvordan er mulighederne for at styre adgang samt overvåge brugen?
- Hvor kodetung er løsningen og vedligeholdelsen?
- Hvilke it-kompetencer vil driften kræve?
- Er det en on-prem eller cloud installation?
- Hvad betyder on-prem/cloud installation for driftsvedligeholdelse og opdateringer?

- Er løsningen et samlet produkt, eller består det af enkeltdele – hvad er den samlede produktkompleksitet?
- Matcher løsningen de ønsker, I har til præsentation af data?
- Er det vigtigt for jer, at løsningen kan sammenholde data fra forskellige kilder?
- Er det vigtigt for jer, at løsningen kan manipulere med data, så I kan simulere andre udfald?
- Skal løsningen kunne budgettere, forecaste og foretage avancerede, statistiske udregninger?

Standardsystem kontra tilpasning

Der er fordele både ved tilpassede og standardiserede it-systemer. Men helt overordnet gælder det:

Jo mere tilpasset en BI-løsning er, jo dyrere og besværligere er den løbende vedligeholdelse og opgradering.

Jo mere standard en løsning er, jo billigere og lettere er den løbende vedligeholdelse, og jo mindre sårbar bliver virksomheden over for, at tekniske nøglemedarbejdere forlader virksomheden.

Dette er en vigtig afvejningsmanøvre.

Omkostninger til opstart og drift

Markedet for BI-løsninger er mangfoldigt. Der er løsninger, som dækker hele processen fra indsamling over bearbejdning og analyse til præsentation af data i et tæt integreret samspil med virksomhedens øvrige it-systemer, og der er løsninger, som kun fokuserer på at præsentere data.

Der er også en del løsninger, hvor virksomheden skal tilkøbe moduler, hvis rapporter skal præsenteres i tabeller, skemaer eller andre visuelle præsentationer – eller eksporteres til pdf eller Excel.

Der er endvidere forskellige prismodeller, hvor nogle løsninger har lave opstartsomkostninger, men højere driftsomkostninger, fordi løsningen for eksempel forudsætter en dyr SQL-server.

Det er derfor vigtigt at undersøge og gennemtænke behov og løsning:

Dækker denne løsning hele spændvidden i vores behov,
og hvordan ser det samlede omkostningsbillede ud, når alle omkostningsfaktorer bliver taget med i betragtning?

Den anvendelsesorienterede dimension

Hele pointen med at investere i en BI-løsning er, at den bliver brugt af virksomhedens medarbejdere som støtte til de mange beslutninger, der hver dag skal foretages i den daglige drift.

Når du vælger BI-værktøj, er det derfor vigtigt, at du finder frem til en løsning, der anvendelsesmæssigt passer godt til jeres organisation og jeres forretningsmål.

Uddannelse og ressourcer

Det kan være nyttigt at overveje, præcis hvem du ønsker, skal kunne hvad og hvor hurtigt.

Det enkelte BI- værktøj kræver uddannelse og vil i nogle tilfælde kræve et forudgående kendskab til kodning.

Tag et kig på det enkelte værktøj med fokus på de menneskelige ressourcer eller kompetencer, I allerede har, de mål, I ønsker at opnå, og hvilke ressourcer det kræver, fra hvor I står nu.

Nyttige spørgsmål kan være:

- Vil I selv være i stand til at bygge jeres rapporter og vedligeholde jeres løsning?
- Hvis ja, hvad kræver det så af organisationen?
- Hvor højt et teknologisk niveau kræver det blandt jeres medarbejdere?
- Kan en billig investering kræve dyre investeringer i uddannelse af nuværende medarbejdere eller indkøb af dyre konsulenttimer?

Find de rette superbrugere

Hvordan får I "regnearksfolkene" med på udviklingen? Nogle vil måske ikke være villige til at flytte sig – så find dem, som synes, det er interessant.

Det behøver ikke nødvendigvis være dem, som laver rapporter i dag, men kan sagtens være en forretningsbruger, der ender som superbruger.

Det vil ofte være dem, som ser på den faglige relevans og ikke på den enkelte udregning. Det sidste er vigtigt, fordi BI-løsningen jo skal skabe forretningsmæssig gevinst.

Stil krav til præsentationerne

Det er også vigtigt, at I nøje overvejer jeres krav til, hvordan rapporteringerne bliver præsenteret i organisationen.

Rapporteringerne skal jo bruges, og det er derfor vigtigt, at de er lettilgængelige i et format, som brugerne finder let at tilgå.

Nyttige spørgsmål kan være:

- Hvor visuelt bliver rapporteringerne præsenteret?
- Kan dataene præsenteres i tabeller, der er nemme at arbejde med for brugerne?
- Skal rapporter automatisk opdateres, eller skal brugerne selv opdatere efter behov?
- Bliver præsentationerne automatisk skaleret op, når virksomheden udvider?
- Skal præsentationerne være standard eller brugertilpassede?
- Hvor brugervenligt er det at bygge rapporter i løsningen?
- Hvor mange medier skal kunne tilgå BI-rapporterne?
- Skal rapporter kunne formateres og distribueres via mail som pdf-filer, Excel-ark ...?

Husk hele tiden på at granske: Er dette et it-teknisk projekt, eller er målet at levere beslutningsgrundlag for forretningsfolk?

Vær obs på faldgruber i selfservice-BI

Mange BI-løsninger giver brugerne selfservice, men i praksis bliver det ofte en barriere. Travle medarbejdere springer over, hvis det er bare lidt tidskrævende eller kompliceret at bygge rapporter.

Resultatet er lav anvendelse – og risiko for flere versioner af sandheden, hvor tallene ikke stemmer på tværs af organisationen.

Gevinster med BI

En velvalgt og velimplementeret BI-løsning kan tilføre store gevinster for en virksomhed - både på den korte og den lange bane. Den vigtigste og mest overordnede gevinst er, at:

BI-løsningen kan sikre, at alle dele af virksomheden løbende afstemmer sine aktiviteter og sit fokus med de strategiske mål.

Derudover omfatter de mest almindelige gevinster:

- En mere datadrevet virksomhed, hvor de fleste af alle forretningsbeslutninger er baseret på valide data.
- En rapportering, som leveres hurtigere, på flere parametre og hurtigere kan justeres til at skabe nye rapporter.
- Mulighed for at afsløre dårlig stamdatakvalitet – som er forbundet med store skjulte omkostninger.
- Proaktiv levering af vigtige data til rette vedkommende.
- Én version af sandheden, så alle taler "samme sprog".
- Højere forandringstakt.
- En forenkling af rapportering, som gør det nemmere for brugerne.
- Bedre og mere visuelle præsentationer, så rette data kommer hurtigere og længere ud i organisationen.

Tjeklisten

Husk at overveje følgende, når I skal vælge jeres kommende BI-løsning:

- 1 Kortlæg jeres forretningsmæssige behov** på et passende niveau – hverken for overordnet eller for dybtgående.
- 2 Udarbejd en businesscase som et styringsredskab**, der sikrer, at I får alle relevante aspekter ind i beslutningsgrundlaget. Husk at allokere ressourcer til kompetenceudvikling.
- 3 BI skal have synlig opbakning fra topledelsen**, ellers er det en dødssejler.
- 4 Udpeg den rette sponsor**, som har gennemslagskraft og kan sikre fremdrift.
- 5 Afklar fokuspunkter for projektet** – evt. sammen med potentielle implementeringspartnere. Det omfatter tidsplan, projektorganisering og opbygning af kravspecifikation. Sørg for, at kravspecifikationen er forretningsorienteret og ikke teknologiorienteret.
- 6 Afsøg markedet for systemer**, leverandører og implementeringspartnere, og indhent tilbud fra de to til fire mest relevante.

....fortsættes

Tjeklisten - fortsat

- 7 Sammenhold kravspecifikationen med softwarehusets standardsystem:** Kan standardsystemet rumme jeres behov, eller bliver der behov for dyre tilpasninger og tilkøb af ekstramoduler, nye servere etc.?
- 8 Vælg en løsning,** som kan starte småt og skaleres op i takt med jeres behov.
- 9 Husk, at BI kræver** kompetenceudvikling og prioritering af ressourcer.

Hvis du har brug for råd og sparring i forbindelse med valg af en BI-løsning, er vi parate til at hjælpe dig videre.

Skal vi hjælpe jer i gang?

Book et møde med en af vores konsulenter og få en uforpligtende vurdering af, hvordan I kan finde frem til den rette BI-løsning.

Info@cognitech.dk

+ 45 31 40 00 11